

Bản án số: 385/2020/DSPT
Ngày 07 tháng 9 năm 2020

“V/v Tranh chấp bồi thường
thiệt hại ngoài hợp đồng”.

NHÂN DANH

**NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Đặng Văn Thành

Các thẩm phán: Ông Phạm Văn Công

Bà Đinh Ngọc Thu Hương

Thư ký phiên tòa: Ông Lê Văn Duẩn, Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: Bà Huỳnh Thị Ngọc Hoa, Kiểm sát viên.

Ngày 07 tháng 9 năm 2020 tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số 333/2020/TLPT-DS ngày 09 tháng 6 năm 2020 về việc “Tranh chấp bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng.” Do bản án dân sự sơ thẩm số 407/2019/DSST ngày 24 tháng 4 năm 2019 của Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 2263/2020/QĐ-PT ngày 10 tháng 8 năm 2020 giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Ông Từ Trung Ch, sinh năm 1942.

Địa chỉ liên lạc: 77/46 Nhất Chi M, Phường 13, quận T B, Thành phố Hồ Chí Minh.

Bị đơn: Ông Từ Tấn T, sinh năm 1949;

Cư trú tại: 166 L Q Đ, Phường 14, quận B Th, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Từ Thị D, sinh năm 1956, quốc tịch: Pháp, cư trú tại: 1 P de la R, 78230 Le Pecq, France.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Nguyên đơn, ông Từ Trung Ch trình bày:

Chủ sở hữu hợp pháp của căn nhà số 166 Lê Quang Đ, Phường 14, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh là bà Từ Thị D, hiện đang định cư tại Pháp. Bà D

là em ruột của ông Từ Trung Ch và ông Từ Tấn T. Ông sống tại căn nhà này cùng gia đình ông T nhưng ông T muốn đuổi ông đi để làm chủ sở hữu trọn căn nhà. Vào năm 2009 giữa ông và Từ Minh Tuấn là con trai ông T xảy ra xô xát. Nhân cơ hội này, ông T đã đe dọa và đuổi ông ra khỏi nhà vào ngày 23/01/2009. Chính vì lẽ đó mà ông phải sống lang thang vất vả từ ngày đó đến nay.

Nay ông khởi kiện yêu cầu Tòa án buộc ông T phải bồi thường thiệt hại cho ông do đã bị tổn thất về tinh thần và vật chất, cụ thể: ông T phải công khai xin lỗi đối với ông trước Tổ Dân phố; ông T phải để ông trở về nhà số 166 Lê Quang Đ, Phường 14, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh để cư ngụ, sinh sống mà không bị quấy rối hay gây trở ngại; đồng thời ông T phải bồi thường cho ông số tiền 123.000.000 đồng là toàn bộ chi phí ông phải thuê nhà ở trong thời gian bị ông T đuổi ra khỏi nhà, tính từ ngày 23/01/2009 đến ngày bản án của Tòa án có hiệu lực pháp luật là 123 tháng, với số tiền thuê nhà 1.000.000 đồng/tháng; bồi thường cho ông tổng số tiền thu nhập bị mất là 246.000.000 đồng tính từ ngày 23/01/2009 đến ngày bản án của Tòa án có hiệu lực pháp luật (vì trước đây khi còn sống tại nhà số 166 Lê Quang Đ ông làm nghề dịch thuật được 2.000.000 đồng/tháng, khi bị đuổi đi ông đã bị mất thu nhập).

Sau khi bị đuổi khỏi nhà thì ông dọn về ở với vợ con tại số 219/8 Phạm Ngũ Lão, Quận 1 chứ không thuê nhà là không đúng sự thật. Thời gian đầu vợ con ông có cho ở nhờ khoảng hai năm nhưng sau đó ông phải dọn ra ngoài thuê nhà do vợ con ông không đồng ý cho ở nữa.

Bị đơn, ông Từ Tấn T trình bày:

Nguồn gốc và chủ tài sản căn nhà số 166 Lê Quang Đ, Phường 14, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh là của bà Từ Thị D. Việc cho ai quản lý, sử dụng hoàn toàn do bà D quyết định. Năm 1978, ông và ông Từ Trung Ch đi học tập cải tạo trở về, ông Ch về ở với vợ con tại số 219/8 Phạm Ngũ Lão, Quận 1 còn ông về ở chung với gia đình tại số 166 Lê Quang Đ.

Đến năm 1988 Nhà nước cho phép những người trước đây ở Thành phố Hồ Chí Minh được nhập hộ khẩu thường trú nên ông và ông Ch được cho nhập hộ khẩu vào nhà 166 Lê Quang Đ. Sau đó, do bất hòa với vợ con nên ông Ch mới về ở tại số 166 Lê Quang Đ. Năm 1979 bà D xuất cảnh sang Pháp nên ủy quyền sử dụng nhà cho ông Từ Ngươn Trục là người anh thứ năm. Năm 1990 ông Trục đi định cư ở Mỹ và ủy quyền sử dụng nhà cho ông Từ Tấn Lợi. Nhưng ông Lợi ở Long Xuyên nên yêu cầu ông đứng tên chủ hộ trong hộ khẩu.

Ngày 22/01/2009 xảy ra xô xát giữa ông Ch và con ông là Từ Minh Tuấn. Ông Ch đã đâm con ông vào mặt gây thương tích 24% vĩnh viễn. Ông Ch sau đó đã tự bỏ đi và về nhà vợ con ở Quận 1 sống. Ông không có hành vi ngăn cản hay vi phạm pháp luật để ông Ch ra khỏi nhà hoặc ngăn cản ông Ch ở lại nhà số 166 Lê Quang Đ. Tháng 10/2012 bà D đã có thư gửi về cho ông và cho các cơ quan như Công an Thành phố Hồ Chí Minh, Công an quận Bình Thạnh, Công an Phường 14, quận Bình Thạnh không đồng ý cho ông Ch cư trú. Do đó ông không đồng ý với yêu cầu khởi kiện của ông Chánh.

Tại bản tường trình ngày 12/01/2018 đã được Đại sứ quán Việt Nam tại Pháp chứng thực số 48-SCT/CK ngày 30/7/2018 và bản tường trình ngày 23/7/2018 đã được Đại sứ quán Việt Nam tại Pháp chứng thực số 49-SCT/CK ngày 31/7/2018, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Từ Thị D trình bày:

Bà đã nhận được Thông báo về việc thụ lý, ngày giờ mở phiên họp hòa giải, phiên tòa vụ án thụ lý số 772/2017/TLST-DS ngày 21/8/2017 về việc tranh chấp giữa ông Từ Trung Ch và ông Từ Tấn T. Bà xác định bà là chủ sở hữu của căn nhà số 166 Lê Quang Đ, Phường 14, Quận Bình Thạnh, TP.HCM thể hiện tại Chứng thư đoạn mãi làm tại Bình Hòa xã ngày 07/9/1972.

Hiện nay bà cho ông Từ Tấn T ở nhờ trong căn nhà trên, không được cho mướn hoặc bán nhà, không có quyền cho bất cứ người nào nhập hộ khẩu, mọi việc trong nhà phải có sự đồng ý của bà. Kể từ ngày ông Ch đâm Từ Minh Tuấn là con ông T năm 2009 bà tái khẳng định, bà không đồng ý cho ông Ch trở về ở trong nhà số 166 Lê Quang Đ và không cho liên quan đến giấy tờ hành chánh nữa để tránh những sự đâm chém mà hậu quả đáng tiếc có thể xảy ra về sau: Bà D xin đính kèm Bản sao chứng thư đoạn mãi đã được Đại sứ quán Việt Nam tại Pháp chứng thực đúng với bản chính ngày 30/7/2018 và đơn ngày 10/9/2012 gửi cho Công an TP.HCM, Công an quận Bình Thạnh, Công an Phường 14, quận Bình Thạnh và đơn ngày 12/01/2018 gửi cho Tòa án (cả hai đơn đều được Đại sứ quán Việt Nam tại Pháp chứng thực).

Tại bản án dân sự sơ thẩm số 407/2019/DSST ngày 24 tháng 4 năm 2019, Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh quyết định:

Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn ông Từ Trung Ch về việc buộc ông Từ Tấn T phải công khai xin lỗi đối với ông; buộc ông T phải để Ông trở về nhà số 166 Lê Quang Đ, Phường 14, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh để cư ngụ, sinh sống đồng thời buộc ông T phải bồi thường cho ông tổng chi phí để thuê nhà ở là 123.000.000 đồng và 246.000.000 đồng tiền thu nhập bị mất tính từ ngày 23/01/2009 đến nay.

Ngoài ra Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí, quyền kháng cáo của đương sự.

Ngày 25/4/2019 nguyên đơn, ông Từ Trung Ch kháng cáo.

Tại phiên tòa phúc thẩm, nguyên đơn, ông Từ Trung Ch giữ nguyên cáo, yêu cầu sửa bản án sơ thẩm chấp nhận đơn khởi kiện, với lý do: ông Ch bị ông T đuổi ra khỏi căn nhà số 166 Lê Quang Đ, Phường 14, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh, nhưng Tòa án cấp sơ thẩm không chấp nhận khởi kiện là không công bằng.

Đại diện Viện kiểm sát phát biểu: Về tố tụng, Hội đồng xét xử và các đương sự đã tuân thủ các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Về nội dung, tại phiên tòa phúc thẩm, ông Ch không đưa ra được tài liệu, chứng cứ để chứng minh cho yêu cầu kháng cáo của mình nên không có cơ sở xem xét, đề nghị Hội đồng xét xử bác kháng cáo, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Ông Ch yêu cầu ông T phải xin lỗi, bồi thường thiệt hại cho ông tiền mất thu nhập và tiền thuê nhà, với lý do: Vào năm 2009 đã xảy ra xô xát giữa ông Ch với con ông T và ông Ch bị Công an tạm giữ, sau đó ông có về nhà vợ con tại Quận 1 ở được gần hai năm, đến khi vợ con không cho ở nữa mới ra thuê nhà.

Theo quy định tại Điều 275 Bộ luật dân sự năm 2015 thì một trong căn cứ làm phát sinh nghĩa vụ dân sự là sự kiện “gây thiệt hại do hành vi trái pháp luật”.

Do ông T không có hành vi trái pháp luật và gây thiệt hại cho ông Ch nên ông T không có phát sinh nghĩa vụ bồi thường theo quy định tại Điều 275 Bộ luật dân sự 2015

Căn nhà số 160 Lê Quang Đ, xã Bình Hòa, tỉnh Gia Định nay là nhà số 166 Lê Quang Đ, Phường 14, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh có nguồn gốc nhà đất do bà Từ Thị D mua. Bà D là em của ông Chánh, ông T nên sau khi bà D xuất cảnh đi Pháp, bà đã ủy quyền cho ông Từ Nguơn Trục và sau đó ông Trục ủy quyền cho ông Từ Tấn Lợi được quyền quản lý, sử dụng, không mua bán, sang nhượng căn nhà trên. Do ông Lợi ở Long Xuyên nên ông Lợi giao cho ông T quản lý.

Theo Công văn số 99/UBND ngày 21/6/2018 của UBND Phường 14, quận Bình Thạnh thì nhà số 166 Lê Quang Đ chưa được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà và tài sản khác gắn liền với đất; theo hồ sơ kê khai điều do ông Từ Tấn T đứng tên kê khai nhà đất.

Tuy nhiên, nguyên đơn và bị đơn cũng đều thừa nhận căn nhà số 166 Lê Quang Đ thuộc sở hữu của bà Từ Thị D .

Ông Ch xác định căn nhà 166 Lê Quang Đ là của bà D nhưng hiện nay bà D có văn bản không đồng ý cho ông Ch vào ở tại căn nhà trên.

Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Ch là có căn cứ, đúng pháp luật.

Tại phiên tòa phúc, ông Ch kháng cáo, yêu cầu sửa bản án sơ thẩm, chấp nhận yêu cầu khởi kiện với lý do Tòa án cấp sơ thẩm xét xử không công bằng, là không có cơ sở để xem xét. Do đó, Hội đồng xét xử không chấp nhận kháng cáo, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Ông Từ Trung Ch là người cao tuổi được miễn án phí dân sự phúc thẩm.

Vì các lẽ trên;

Căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự;

QUYẾT ĐỊNH:

Không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn, ông Từ Trung Ch và giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn, ông Từ Trung Ch về

việc buộc ông Từ Tấn T phải công khai xin lỗi đối với ông; buộc ông T phải để ông Ch trở về nhà số 166 Lê Quang Đ, Phường 14, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh để cư ngụ, sinh sống đồng thời buộc ông T phải bồi thường cho ông Ch tổng chi phí để thuê nhà ở là 123.000.000 đồng và 246.000.000 đồng tiền thu nhập bị mất tính từ ngày 23/01/2009 đến nay.

- Các phần quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

- Ông Từ Trung Ch được miễn án phí dân sự phúc thẩm.

- Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân tối cao;
- VKSND cấp cao tại Tp Hồ Chí Minh;
- Tòa án nhân dân Tp Hồ Chí Minh;
- VKSND Tp Hồ Chí Minh;
- Cục THADS Tp Hồ Chí Minh
- Các đương sự;
- Lưu.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Đặng Văn Thành